

Западнонилска треска

По данни на Европейския център за превенция и контрол на заболяванията през 34-та седмица на 2026 г. (15 – 21 август) от 12 европейски държави са съобщени случаи на местно придобита Западнонилска треска: Италия (46), Гърция (16), Румъния (14), Франция (8), Северна Македония (3), Испания (3), Сърбия (3), Албания (1), Австрия (1), Германия (1), Косово (1) и Нидерландия (1). Само през последната седмица са регистрирани 21 нови географски райони на Европейския континент с регистрирани случаи на заболяването при хора.

Настоящите метеорологични условия са благоприятни за предаване на вируса чрез комари и се очаква появата на допълнителни случаи през следващите седмици.

В България от началото на 2026 г. до момента е регистриран един потвърден случай на Западнонилска треска в област Пловдив, без данни за пребиваване извън страната в рамките на инкубационния период. През предходните години в страната са докладвани следния брой случаи: през 2025 г. - 1 случай; през 2024 г. - 31 сл., от които 3-ма починали; през 2023 г. - няма случаи и през 2022 г. – 1 случай.

Западнонилската треска е вирусна зоонозна инфекция с трансмисивен механизъм на предаване. Заболяването е най-често срещано сред птиците и конете. При хората най-често се разпространява чрез заразени комари, които се инфектират от заразени птици. Вирусът може да се разпространява и от човек на човек чрез кръвопреливане и трансплантация на органи и много рядко - от майка на дете по време на бременност и кърмене и чрез лабораторно заразяване.

Вирусът на Западнонилската треска се пренася от комари от вида *Culex*, които са разпространени в целия Европейски континент. Най-голям брой случаи при хора се регистрират от юли до октомври, с пик през август – септември. Броят на случаите при хората варира от година на година, като през 2018 г. Европейският съюз регистрира пик на локално придобити инфекции с вируса на Западнонилската треска – 1 549 случая. Вирусът продължава да разширява географския си обхват, главно чрез движението на заразени птици, като през 2024 г. е установено най-голямото географско разпространение на континента.

Инкубационният период на заболяването е между 3 и 14 дни. Около 80% от инфекциите при хората протичат безсимптомно. Около 20% от заразените с вируса развиват грипоподобно заболяване с температура, главоболие, неразположение, умора, което обикновено протича леко до умерено тежко. Възможна е и поява на макулопапулозен обрив, гадене и повръщане. При по-малко от 1% от болелите протичането е тежко и засяга нервната система (енцефалит, менингоенцефалит), предимно при хора в напреднала възраст, имунокомпрометирани и с придружаващи заболявания. Смъртността при тежките случаи е около 10%.

Личните предпазни мерки за предотвратяване на инфекцията включват:

1. използване на репелент за комари
2. носене на светли дрехи с дълги ръкави и дълги панталони, които покриват откритите части от тялото, при престой на открито в зелени площи или близо до вода
3. замрежване на прозорците
4. използване на уреди и препарати за домашна дезинсекция
5. премахване на застояла вода – изпразване редовно на съдове, подноси на саксии или бидони с открита вода, тъй като те са основен развъдник.